

WIJ ZIJN BIJEEN

JAARVERSLAG 2022

Diploma uitreiking VVE

- Wij zijn Bijeen
- Basisdienstverlening
- Thema's, projecten en pilots
- Aanvullende opdrachten
- Trends en ontwikkelingen
- Kwaliteit en tevredenheid
- Financiële paragraaf

1

Inleiding

In Heusden geloven we in een samenleving waar iedereen erbij hoort en meedoet. We vormen samen een community, waarin we elkaar helpen én voor elkaar zorgen. Ons werk raakt het hart van de samenleving en de hardnekkige vraagstukken die daar spelen, zoals armoede, vergrijzing, uitsluiting en eenzaamheid. Daarom werken we aan kracht en perspectief, bieden we hoop, en bouwen we bruggen. Ook in 2022 gaven we vanuit die missie invulling aan de opdrachten die we kregen.

2022 was voor Heusden een ongelofelijk en turbulent jaar. De coronaperiode was nog niet achter de rug of in Oekraïne brak een verschrikkelijke oorlog uit. Een oorlog met veel menselijk leed en verstrekende gevolgen die ook direct voelbaar waren in onze maatschappij. Er kwamen duizenden vluchtelingen naar ons land, de energiecrisis brak uit, en mede door de torenhoge inflatie raakten meer mensen dan ooit in armoede. De klimaat- en stikstofcrisis vergrootten de polarisatie in de samenleving, waarbij de verharding die in de debatten en tijdens demonstraties plaatsvond steeds beter voel- en merkbaar werd in de maatschappij zelf. De impact van dat alles op het sociaal werk was in 2022 onmiskenbaar groot.

In Heusden manifesteerden al die ontwikkelingen zich op een geheel eigen wijze. Samen met partners, vrijwilligers en inwoners probeerden we vanuit O3-samenwerking op al die maatschappelijke ontwikkelingen en soms ingewikkelde vraagstukken antwoorden te vinden. Onze inzet in Heusden kenmerkte zich door de nauwe samenwerking met ontelbare partners. Door samen met hen daadwerkelijk náást de mensen te gaan staan, hebben we veel inwoners weer perspectief kunnen bieden. We hielpen bij de begeleiding van vluchtelingen, we boden een warme plek in de buurthuizen voor mensen die door de hoge energiekosten in de problemen kwamen, we begeleidten kinderen en jongeren in hun groei en zetten ons in voor ouderen bij wie vereenzaming op de loer lag of die net dat extra zetje nodig hadden.

Naast deze maatschappelijke ontwikkelingen vond er in 2022 binnen Bijeen een grote verandering plaats met de opstart van het Jeugd- en Gezinsteam (JGT). Dit zorgde

voor een verschuiving op zowel inhoud als de vorming van de voorliggende diensten van Bijeen (de wijkteams en overstijgende diensten). Voorheen moesten wijkteams voorrang geven aan urgente casuïstiek, maar met de komst van het JGT is er ruimte voor focus op de gewenste en meer duurzame inzet op preventie. De wijkteams van Bijeen, inclusief de overstijgende diensten én de vier buurthuizen van Bijeen, zijn in de gemeente Heusden dan ook het eerste aangewezen touchpoint voor de inwoners als het gaat om preventieve inzet.

Met de komst van het JGT zien we mooie samenwerkingen en verbindingen ontstaan. We vinden elkaar vooral op de opvoed- en opgroei-ondersteuning die wordt geboden. Denk aan de pilot Samen Oplopen, verbinding tussen huisartsen en scholen, samenwerking rondom de jongerenoverlast, rondom de thema's armoede en scheiden en cliëntondersteuning. In 2023 breiden we deze verbindingen verder uit en zetten we samen de stap naar nog meer preventief werken.

Na de komst van het JGT kondigde Farent in het najaar van 2022 aan zich terug te trekken uit de O3-samenwerking per 1 februari 2023. Met de komst van het JGT en het vertrek van Farent is onze naam veranderd van O3 naar het Wijk en Welzijn Team (WWT). Voor de inwoner verandert er niets, want we zijn en blijven onderdeel van Bijeen.

Al het bovenstaande is uitgevoerd in een zeer krappe arbeidsmarkt. Het vinden van de juiste professionals voor onze ambitieuze opgaves blijkt steeds ingewikkelder. Ondanks de naslepen van de coronapandemie, de veranderende bestuurlijke en organisatorische organisatie en de krappe arbeidsmarkt is het gelukt om in 2022 wederom de inwoners van de gemeente Heusden centraal te stellen en onze opgave als partners in Bijeen waar te maken. Hier zijn we trots op!

- De betrokken bestuurders en managers

2

Wij zijn Bijeen

ContourdeTwern, Farent, MEE Vivenz en de GGD HartvoorBrabant werkten de afgelopen zes jaar aan één gezamenlijke opdracht van de gemeente Heusden. Wij noemden deze samenwerking in 2022 de '03' (Open-Organisatie-overstijgend en Ontwikkelingsgericht). Met de komst van het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) en het vertrek van Farent is onze naam veranderd naar het Wijk en Welzijn Team (WWT) per 1 februari 2023.

Het Wijk en Welzijn Team maakt deel uit van Bijeen. Naar de buitenwereld presenteren wij onszelf als Bijeen. Het Wijk en Welzijn Team omvat alle medewerkers, vrijwilligers en stagiairs die werken binnen:

- De drie wijkteams in Drunen, Heusden, Vlijmen
- De vier buurthuizen, namelijk de Schakel, de Mand, de Korf en de Stulp
- Het telefonisch Aanmeldpunt (AMP)
- De balie van de wijkwinkels van Bijeen
- De Heusdense-brede diensten

Over de wijkteams en wijkwinkels

- De wijkteams van Bijeen bestaan uit medewerkers van ContourdeTwern, Farent (tot 2023) MEEVivenz en de GGD.
- Regelmatig sluiten ook medewerkers van Woonveste, Politie, Thebe, RIBW Brabant aan bij ons overleg. Sommige van deze organisaties hebben op Bijeen locaties ook een werkplek.

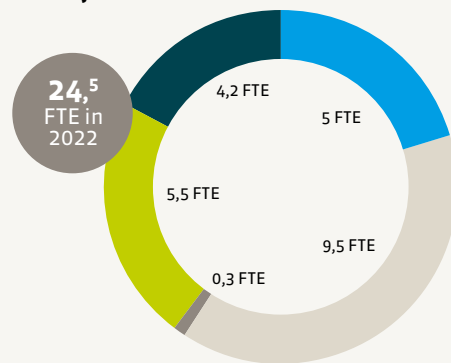
Bij ieder wijkteam is een wijkwinkel waar inwoners en ook medewerkers van andere organisaties kunnen binnenlopen met een vraag of idee.

Er is een telefonisch Aanmeldpunt (AMP), voor iedereen met een vraag of voor mensen die niet in de gelegenheid zijn om naar de wijkwinkel toe te komen. De telefoon wordt beantwoord door een Bijeen medewerker in dienst van de gemeente, MEEVivenz of Farent (tot 2023).

Onze formatie

Bij de start van 2022 werkten we in totaal met 25,8 fte. Met de komst van het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) in maart 2022 werd een aantal taken en diensten overgedragen van het WWT naar het JGT. Na deze overgang en de toezegging van de gemeente voor extra formatie (zoals extra formatie jongerenwerk) werkten we in 2022 met 24,5 fte.

Formatie Bijeen in FTE

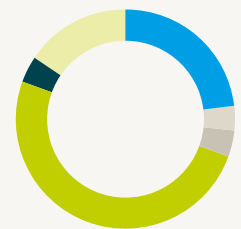
- **ContourdeTwern-beheer en exploitatie buurthuizen:** 5 FTE
- **ContourdeTwern-sociaal werk:** 9,5 FTE
- **GGD:** 0,3 FTE
- **Farent:** 5,5 FTE
- **MEE:** 4,2 FTE

Stagiairs

In 2022 hebben in totaal 26 stagiaires met ons meegelopen. Zij gaan naar het speciaal voortgezet onderwijs (MET), mbo en hbo. Eén van de stagiaires was ervaringsdeskundige in opleiding (Howie the Harp).

Stagiairs Bijeen in 2022

- **Mbo social work:** 6
- **Howie the harp / RIBW:** 1
- **Maatschappelijke stage:** 1
- **Hbo social work:** 13
- **Trainee buurtondersteuner:** 1
- **SVO MET:** 4

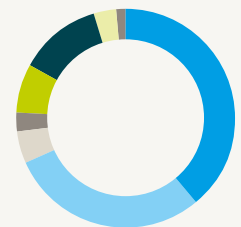

Vrijwilligers

Bijeen werkt met vrijwilligers waar dit kan. Zij zijn het hart van onze organisatie. Voor de vrijwilliger is het een mogelijkheid om mee te doen, eigen talenten te ontwikkelen en van betekenis te zijn voor anderen. Dankzij hun inzet kunnen we meer mogelijk maken.

Vrijwilligers Bijeen in 2022

- **Zorgzaam:** 130
- **Buurthuizen:** 97
- **Opvoed&gezinsondersteuning:** 16
- **Samen Oplopen:** 9
- **Met Elkaar:** 24
- **Overig:** 41
- **Buurtbemiddeling:** 11
- **Taakgestraften:** 4

In 2022 konden we rekenen op de inzet van 332 vrijwilligers. Nu de coronaperiode voorbij is, worden er weer als vanouds volop activiteiten georganiseerd in de buurthuizen. Gelukkig hebben we voldoende vrijwilligers voor de buurthuizen gevonden die hierin hun steentje willen bijdragen, 19 meer dan in 2021. Dat is bijzonder, want over het algemeen hebben we te maken met minder vrijwilligers. Het totaal aantal betrokken vrijwilligers binnen Bijeen loopt al een aantal jaren terug. Hier komen we kort op terug in hoofdstuk 6 'Trends en ontwikkelingen'.

Onze opdracht

ContourdeTwern, Farent (tot 2023), MEEVivenz en de GGD maken deel uit van het voorliggend veld van Bijeen. Wij werken waar mogelijk collectief preventief, waar nodig individueel curatief en zoveel mogelijk met vrijwilligers. Al onze activiteiten en diensten zijn vrij toegankelijk, dat wil zeggen 'zonder indicatie of toekenning', voor alle inwoners van Heusden.

Hiermee dragen we bij aan de maatschappelijke doelen van de gemeente Heusden:

- Inwoners kunnen zelf en/of met behulp van hun sociale omgeving zo zelfstandig mogelijk functioneren in onze maatschappij (zelfredzaamheid).
- Kinderen en jongeren kunnen in een veilige (pedagogische) omgeving opgroeien en zich verder ontwikkelen.
- Inwoners kunnen zich ontspannen, elkaar ontmoeten en ondersteunen in een prettig sociaal klimaat (sociale participatie).

Onze opdracht is door de gemeente beschreven in de 'uitvraag subsidie O3 2021-2022'. De opdracht is opgebouwd uit basisdienstverlening en een inhoudelijke ontwikkelingsopgave in thema's en projecten.

Hier staan we voor

Wij geloven in een samenleving waarin iedereen erbij hoort en meedoet, mensen elkaar helpen en voor elkaar zorgen.

De wijkteams van Bijeen stimuleren dat inwoners aan de slag gaan met ideeën en initiatieven. Om zo het leven in Heusden mét elkaar en voor elkaar prettig te maken of te houden. De wijkteams zijn er ook met hulp en ondersteuning aan inwoners als het even niet op eigen kracht gaat.

DZo doen we dat:

- Bij ons staat de inwoner centraal
- We gaan uit van wat wèl kan en we doen wat nodig is
- We versterken de eigen kracht, het talent en het oplossingsvermogen van mensen
- We stimuleren inwoners om mee te doen naar vermogen
- We zetten in op collectief preventief werken en normalisering daar waar mogelijk

We werken collectief preventief. Dat doen we door te werken vanuit presentie: erop afgaan, dáár te zijn waar de inwoners zijn. Door te investeren in de contacten op het moment dat er nog geen acute vraag is of een probleem speelt, bouwen wij aan het vertrouwen en zorgen we ervoor dat inwoners ons vroegtijdig weten te vinden als er wél iets speelt. Daarnaast zetten we in op het versterken van de wijken, via community building. Door inwoners vooral zélf aan de slag te laten gaan, groeien zij én hun omgeving mee.

Preventie gaat hand in hand met normaliseren en vroegsignalering. Het leven verloopt met vallen en opstaan. Door preventief te werken zetten we in op het normaliseren van problemen waar bewoners tegenaan lopen. Dit geeft bewoners meer ruimte om de gewone problemen, die vanzelf voorbijgaan, op te lossen. Bovendien zijn door preventief werken de bewoners bij wie deze problemen zonder ondersteuning niet vanzelf voorbijgaan vroegtijdig in beeld. Door hier direct op in te spelen voorkomen we dat deze problematiek verergerd. Waar collectief preventief niet mogelijk is, werken we individueel en curatief. De wijkteams bieden hulp en ondersteuning aan inwoners als het even niet op eigen kracht gaat.

Wanneer inwoners een vraag hebben of wij signaleren in de wijk dat zij een hulpvraag hebben:

- Onderzoeken we samen met de inwoner wat er aan de hand is en of er misschien nog meer speelt.
- Denken we met hen mee over wat zij zelf zouden kunnen doen, eventueel met hulp uit eigen kring, en waar we extra steun voor moeten organiseren. Dit kan bijvoorbeeld met een vrijwilliger van Bijeen.
- Brengen we de inwoner in contact met een consultant van Bijeen, als we zien dat er meer of andere (specialistische) zorg of hulp nodig is.
- Mag een inwoner altijd iemand meenemen naar het gesprek. Dat mag iemand uit de eigen sociale kring zijn of een (vrijwillige of een betaalde) cliëntondersteuner. Zij zijn altijd onafhankelijk en denken graag mee.

3

Basisdienstverlening

Buurtondersteuning: community building

Wij vinden het belangrijk dat inwoners van Heusden ons kennen. Dat ze weten wie onze professionals en vrijwilligers zijn en waarvoor inwoners bij ons terecht kunnen. Door te investeren in dit contact op het moment dat er nog geen acute vraag is of een probleem speelt, bouwen wij aan het vertrouwen. Zo zorgen we dat mensen ons weten te vinden als er wél iets speelt. En dat zij minder schroom ervaren om hun zorg bij ons bespreekbaar te maken. Dit doen wij door present te werken. Om het present werken te versterken, werken wij steeds meer met buurtondersteuners, voor wie het de taak is om inwoners en organisaties onderling te verbinden en zo buurtgericht de samenkracht te versterken.

Energietoeslag: meest bezochte pagina 2022

2.706
bezoekers

We scholen onze buurtondersteuners om te werken vanuit de Asset Based Community Development aanpak (ABCD). De ABCD-aanpak biedt het fundament voor community building. Het vertrekpunt zijn de assets van wat er in de wijk aanwezig is, denk aan talenten, vaardigheden en passies. Maar ook de culturele, historische, economische en fysieke bronnen en middelen. Via community building worden deze krachten en kansen van de wijk in beeld gebracht en ingezet om de wijk te versterken.

‘Twee inwoners bij de leenbibliotheek op de Hollandlaan’

Community building is een aanpak van de lange termijn. In 2022 zetten we de eerste stappen. Zo zijn er drie buurtondersteuners en één trainee geschoold in community building. En door present aanwezig te zijn in de wijken zijn er vele gesprekken gevoerd met inwoners. De eerste wensen en krachten uit bepaalde wijken zijn al met elkaar verbonden, zoals in de Hollandlaan flat in Drunen.

‘Laatst werd ik benaderd door een huisarts. Een cliënt van deze huisarts woont in een flat waar ik sinds kort community building inzet. Omdat ik meerdere inwoners had gesproken in deze flat, bleek dat een aantal flatbewoners meer contact wenst met elkaar. Ook zaten hier een aantal goede organisatietalenten tussen. Met een klein beetje begeleiding hebben deze organisatietalenten vervolgens koffiemomenten georganiseerd in de flat. Deze draaien nu volledig zelfstandig, waaruit mooie contacten zijn ontstaan. Je ziet dat de flatbewoners elkaar helpen, door elkaar bijvoorbeeld naar het ziekenhuis te brengen en dat er een leenbibliotheek is opgericht. De huisarts gaf aan mij terug dat de cliënt die ze zag nu enorm is opgebloeid door de contacten die ze in haar flat heeft opgedaan.’

- Sociaal werker die in 2022 is getraind in community building

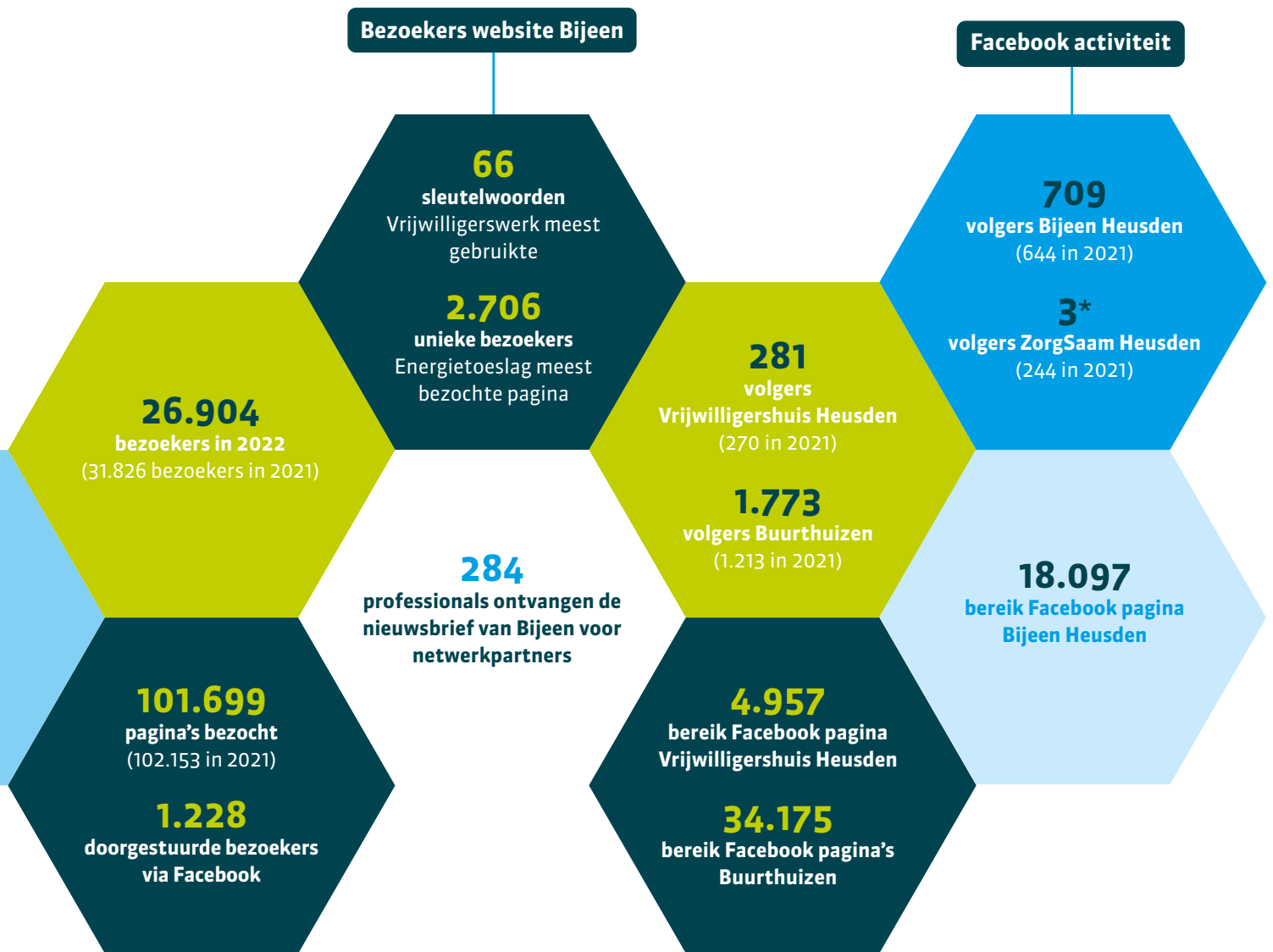
Digitale zichtbaarheid

Naast zichtbaarheid in de wijken, werken we ook present in de digitale wereld van onze inwoners. Dat doen we op drie manieren: via de Bijeen website, nieuwsbrief en social media. We zien dat het aantal bezoekers van de website van Bijeen normaliseert na een explosieve stijging in 2021.

Daarentegen is de aanwezigheid van Bijeen op social media in 2022 gegroeid. Een grote bijdrage aan deze groei komt vanuit de buurthuizen, die allemaal hun weg naar social media hebben gevonden in 2022. Ook de stappen die we zetten in het ontwikkelen van nieuwe content dragen bij aan de groei.

Bezoekers website Bijeen

Facebook activiteit

*De Facebook pagina van ZorgSaam is in 2022 verwijderd door Facebook. Er is een nieuwe pagina aangemaakt. Vanaf medio 2023 zal weer worden gewerkt aan een sterke online aanwezigheid van ZorgSaam op Facebook.

Informatie, advies en onafhankelijke cliëntondersteuning

Inwoners kunnen bij ons terecht met korte praktische vragen, zodat zij hun leven zo zelfstandig mogelijk kunnen inrichten, in verbinding met anderen. Professionals en vrijwilligers van Bijeen verhelderen de vraag, geven informatie, advies en bieden (kortdurende) ondersteuning op verschillende leefgebieden. Het gaat om zowel groepsgerichte als individuele ondersteuning van inwoners.

Zo bieden wij een vangnet voor mensen die het tijdelijk niet alleen kunnen, we denken met hen mee en helpen hen oplossingen te organiseren in hun eigen sociale kring. Op deze manier voorkomen we dat problemen verergeren en dat inwoners tussen wal en schip vallen.

Voorbeelden van deze dienst zijn: (onafhankelijke) cliëntondersteuning, Wijkwinkel-spreekuur Bijeen, aanmeldpunt, Balie Bijeen.

175
cliënten (onafhankelijke)
Cliëntondersteuning

7
vrijwillige Meedenkers
(in opleiding)

Diploma-uitreiking eerste Meedenkers

Cliëntondersteuners

De cliëntondersteuners werken vanuit een onafhankelijke positie. Zij helpen inwoners met informatie, advies, kortdurende ondersteuning gericht op verschillende gebieden. Denk aan maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, jeugdhulp, zorg, onderwijs, wonen, werk en inkomen. Dat doen zij om de zelfredzaamheid en participatie van inwoners in een kwetsbare positie te vergroten. Cliëntondersteuning wordt ook aangeboden aan mensen die hulp nodig hebben uit de WMO, Jeugdwet, Participatiewet, Zorgverzekeringswet en de toeleiding naar de WLZ.

De cliëntondersteuner: 'Sommige inwoners ervaren wantrouwen en boosheid naar instanties toe. Deze inwoners kunnen bij mij terecht, zodat ik kan bemiddelen tussen hen en de instanties. Zo meldde zich laatst een stel bij mij. Het ging om een veiligheidscasus. De betrokken inwoners wilden graag hun dossier opvragen bij de gemeente. Ik bemiddelde en heb verbinding gelegd tussen beide partijen, om zo op een constructieve manier samen te werken en vooruit te kijken. De vragen die ze hadden werden beantwoord en ze hebben hun dossier kunnen inzien. Dit zorgde ervoor dat ze weer verder konden. De klacht die ze wilden indienen, is er dan ook niet van gekomen. Dit zijn ingewikkelde situaties. Door de boosheid en het wantrouwen af te laten nemen, voorkomt dit grotere problemen in de toekomst.'

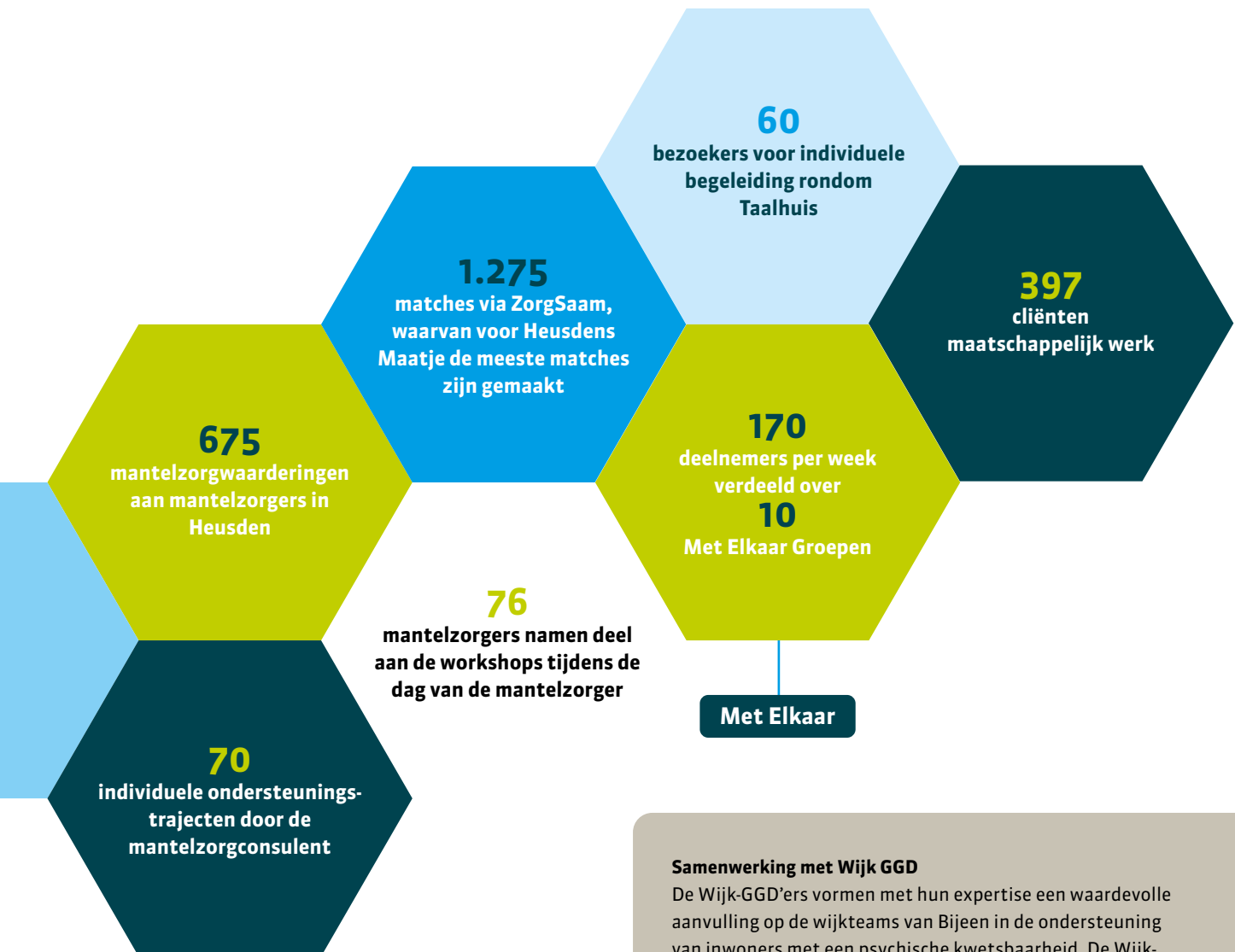
Naast formele cliëntondersteuning, hebben we sinds 2022 ook informele (vrijwillige) cliëntondersteuning in de gemeente Heusden. Deze vorm van cliëntondersteuning noemen we 'Meedenkers'. Sinds 2022 zijn er zeven vrijwillige Meedenkers in opleiding. Zij kunnen ondersteunen bij vraagformulering, het oppakken van kleine uitzoekvragen en andere lichte ondersteuningstaken. Ze werken daarmee in het verlengde van de formele cliëntondersteuning.

Ondersteuning aan kwetsbare inwoners

Sommige inwoners hebben méér nodig dan onze eenmalige hulp. Zoals inwoners die mantelzorg verlenen, een laag inkomen hebben of op leeftijd zijn. Met ondersteuning voor een langere periode bevorderen wij dat deze inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en zoveel mogelijk de regie houden over hun eigen leven.

De ondersteuning van Bijeen komt in vele vormen, afhankelijk van het type kwetsbaarheid. Voorbeelden van deze diensten zijn:

individuele begeleiding van mensen met een beperking, steunen en leuncontact van de buurtondersteuners, ondersteuning bij het aanvragen van regelingen en voorzieningen, Geldzakenspreekuur, IDO, Meer Bewegen Voor Ouderen, Taalhuis, ZorgSaam, individuele mantelzorgondersteuning (familiezorg-traject), groepsbijeenkomsten, individuele begeleiding en ondersteuning kwetsbare ouderen, Met Elkaar, Alzheimercafé en maatschappelijk werk. Ook onze inzet op participatie en maatschappelijke activering hoort hierbij.

Samenwerking met Wijk GGD

De Wijk-GGD'ers vormen met hun expertise een waardevolle aanvulling op de wijkteams van Bijeen in de ondersteuning van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. De Wijk-GGD'ers hebben in 2022 204 casussen behandeld. Dat zijn er 27 meer dan in 2021. De politie is de grootste aanmelder (82 cases). Daarnaast waren veel aanmeldingen afkomstig van collega's uit het wijkteam en via de gemeente. Bij nagenoeg alle aanmeldingen was er sprake van verward/onbegrepen gedrag. Psychische en psychiatrische problematiek was de meest voorkomende reden van aanmelding. De grote meerderheid van de casussen werd binnen 3 maanden na de melding afgesloten. 13% van de casussen had een doorlooptijd van 3 tot 6 maanden. 12% had een doorlooptijd van langer dan een half jaar.

Met Elkaar

Binnen Bijeen komen we regelmatig in contact met inwoners die kampen met eenzaamheid. In veel gevallen begeleiden we ze naar ontmoetingsgroepen, zoals Met Elkaar. Zo deelt een Sociaal Werker: 'Via de praktijkondersteuner kwamen wij in contact met een oudere man die psychisch veel problemen ondervond na het overlijden van zijn echtgenote. Hij voelde zich erg eenzaam. Tijdens het eerste gesprek bleek dat de man graag weer onder de mensen wilde zijn eom nieuwe contacten op te doen. Door samen met meneer 'Met Elkaar' in de Stulp te bezoeken, was hij over de eerste drempel heen en gaat hij daar nu wekelijks met veel plezier naar toe.'

Meer zien over Met Elkaar? Kijk dan de aflevering Hart van Nederland de late editie, van 26 oktober 2022.

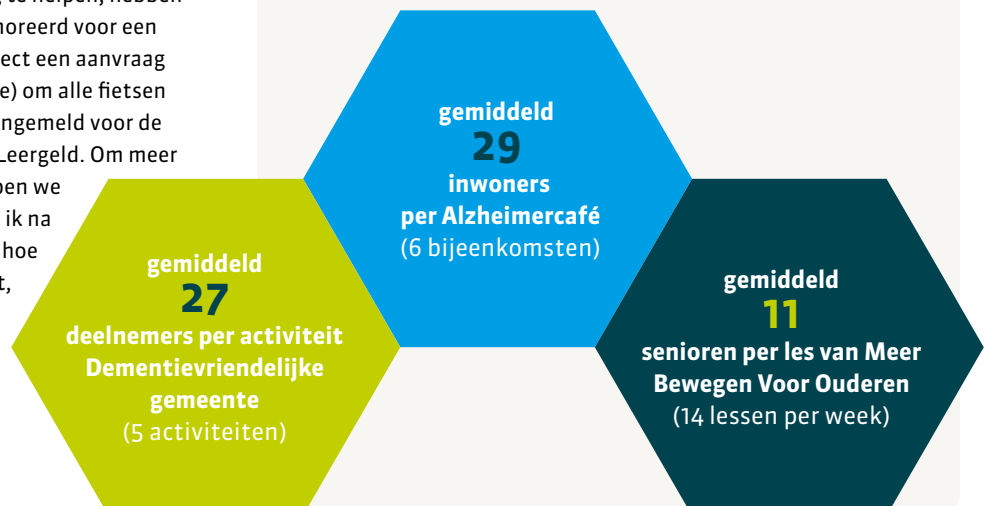

Algemeen Maatschappelijk Werk

Het aantal aanvragen voor de Voedselbank nam in 2022 toe vanwege de stijgende vaste lasten en hoge inflatie. Het Algemeen Maatschappelijk Werk van Bijeen voert de intake uit bij inwoners die een aanvraag willen indienen voor de Voedselbank. Tijdens deze intake kijken we aan de hand van alle leefgebieden hoe het met de inwoner gaat, ook wordt besproken welke stappen gezet kunnen worden om de leefsituatie (waaronder de financiën) te verbeteren. Een maatschappelijk werker deelt: 'Een net gescheiden moeder van drie kinderen kwam bij mij voor een intake voor de Voedselbank. Tijdens het gesprek bleek dat ze geen financieel overzicht heeft en schulden maakte. Ook had ze geen geld voor de verjaardagen van haar kinderen of om de fietsen van haar kinderen te laten maken. Om mevrouw zo snel mogelijk op weg te helpen, hebben we haar aanvraag voor de Voedselbank gehonoreerd voor een periode van zes maanden. Ook hebben we direct een aanvraag gedaan bij Vincentius (vrijwilligersorganisatie) om alle fietsen te laten repareren. Verder hebben we haar aangemeld voor de Heusdensed pas en is ze in beeld bij Stichting Leergeld. Om meer grip te krijgen op haar financiële plaatje hebben we haar ook aangemeld bij de Kredietbank. Toen ik na een aantal weken haar opbelde om te vragen hoe het ging, was ze erg positief. Ze had weer rust, wat haar ruimte gaf om andere zaken op te pakken.'

Dag van de Mantelzorg

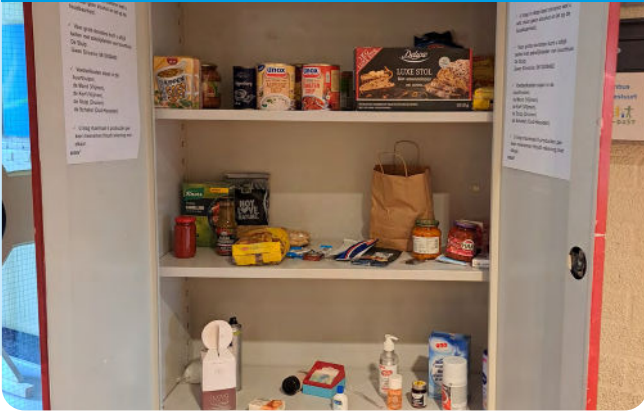
De gemeente Heusden waardeert de inzet van mantelzorgers. Ook dit jaar werden er tijdens de Dag van de Mantelzorg vanuit Bijeen bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd om de waardering te uiten. Een van de vele activiteiten was een bingo-avond. In een goede en fijne sfeer werden ervaringen gedeeld en voelden deelnemers zich gezien en gewaardeerd. Zo kwam een sociaal werker een mantelzorgster tegen tijdens deze bijeenkomst die ze nog kent van de training Rouw en Verlies. Die training had veel indruk op de mantelzorgster gemaakt. Ook de bingo avond vond ze erg gezellig: 'Even eruit en verstand op nul. Plezier maken met andere mantelzorgers en beseffen: ik sta er niet alleen voor en ondanks soms zware tijden, ik kan ook nog steeds plezier maken.'

Weggeefkasten

In alle vier de buurthuizen in de gemeente Heusden is in 2022 een weggeefkast geplaatst. Deze kasten zitten vol met voedsel en verzorgingsproducten voor inwoners die moeilijk rond kunnen komen. Inwoners vullen zelf deze kast aan met producten die zij kunnen missen.

Ga naar artikel: 'Wat ik niet eet van de voedselbank, breng in naar de weggeefkast'.

Sociaal-emotionele ondersteuning

Bijeen biedt één-op-één en groepsgewijs sociaal-emotionele ondersteuning aan inwoners van Heusden. Ieder contact begint met vraagverheldering, waarna mét de inwoner een plan van aanpak wordt gemaakt. Daarmee zorgen we ervoor dat de problematiek voor de inwoner hanteerbaar wordt. En dat er sprake is van verwerking of acceptatie. Zodat de inwoner weer (even) verder kan zonder onze hulp, of openstaat voor verdere ondersteuning.

Voorbeelden van sociaal-emotionele ondersteuning zijn: de krachtgroepen, de ondersteuning van jonge mantelzorgers (extra aandacht tijdens de Week van de Jonge Mantelzorger), zelfhulp- en lotgenotengroepen, ondersteuning aan ademtraining (vanuit het Preventieakkoord), Training Frisse Start, activiteiten met betrekking tot rouw en verlies en (indirect) de coalitie één tegen eenzaamheid. Door de komst van het JGT zijn in maart 2022 een aantal diensten overgedragen, zoals PowerKidzz, de KIES-training, Rots- en watertrainingen en individueel (school)maatschappelijk werk.

Waarom trainingen soms beter werken dan een individueel traject

In onze trainingen, die Heusden-breed worden aangeboden, bevorderen we vaardigheden die een positief effect hebben op de weerbaarheid en het zelfvertrouwen. Dit geeft mogelijkheden om ook andere zorgen aan te pakken of anders te bekijken. Tijdens de trainingen leren inwoners van en met elkaar. Netwerkversterkend, soms ontstaan er zelfs vriendschappen. Trainingen werken normaliserend en geven een gevoel van herkenning, inwoners ontdekken niet de enige te zijn met problematiek.

Zo ook tijdens de Frisse Start Training. Speciaal voor inwoners die zich (soms) eenzaam voelen en meer contacten willen opdoen is deze gratis training ontwikkeld. Deze training is in 2022 één keer volledig gegeven, hier deden 7 deelnemers aan mee. Een tweede training is in het najaar van 2022 opgestart, deze loopt nog door in 2023. Tijdens de training brachten de deelnemers in kaart wat eenzaamheid voor hen betekent. Ook kregen de deelnemers handvatten om (nieuwe) contacten op te doen.

Er werden mooie gesprekken gevoerd in groepsverband tijdens de training. Zo deelde de betrokken cliëntondersteuner die deze training begeleidde: 'We zagen de deelnemers iedere bijeenkomst steeds verder opbloeien. Vier weken na de laatste bijeenkomst kwamen de deelnemers weer samen om te kijken waar ze nu staan. Eén van de deelnemers gaf aan meer rust te ervaren en te begrijpen dat het zo belangrijk is om zélf de regie in handen te nemen als het gaat om het opdoen en onderhouden van sociale contacten. Anderen beaamden dit. Zo is één van de deelnemers via het internet op zoek naar nieuwe contacten. Een andere deelnemer heeft oude contacten weer aangehaald. Aan het eind van deze terugkombijeenkomst hebben de deelnemers ook onderling contactgegevens uitgewisseld om zo zelf een nieuwe ontmoetingsgroep op te starten.'

Een ander mooi voorbeeld, maar dan uit het Preventieakkoord, is de ademtraining. Een disfunctionele ademhaling is de oorzaak van veel klachten, zowel fysiek, mentaal als emotioneel. Preventief met een gezonde ademhaling aan de slag gaan (en dit gaan trainen) heeft direct invloed op het welzijn. Daarom ondersteunde Bijeen het organiseren van de ademtraining. In het najaar van 2022 werd op verschillende momenten deze gratis ademtraining gegeven in buurthuis de Stulp door een ervaren instructrice. Eén van de deelnemers vertelde: 'Deze training heeft mij meer rust gebracht en nog meer de bevestiging dat je het allemaal zelf in de hand hebt.'

Opvoed- en opgroeiondersteuning

Jonge ouders en opvoeders kunnen bij Bijeen terecht voor vragen en ondersteuning bij opvoeden en opgroeien. Met vrijwilligers en professionals stimuleren we de ontwikkeling van opvoedcompetenties en gezond gedrag. Daarbij sluiten we aan op de draagkracht en de draaglast van de opvoeders. Op deze manier dragen we bij aan een veilig pedagogisch klimaat voor ouders en kinderen in Heusden.

Voorbeelden van deze dienst zijn: de inzet van de jeugdverpleegkundigen van de GGD, Spel en Boek, Mamacafé, VVE-Thuis, Samen Oplopen (pilot) en HalloJij (pilot).

Het Mamacafé

Het Mamacafé is opgezet samen met een moeder uit Oudheusden die behoefte had aan ontmoeting met andere moeders. Naast gesprekken over het opvoeden van kinderen is het ook een belangrijk doel om samen met de kinderen leuke activiteiten te organiseren. De verpleegkundige van de GGD is nauw betrokken op specifieke thema's. In 2021 is een start gemaakt onder begeleiding van een sociaal werker. Door present te werken in de wijken en de nauwe contacten met de verloskundigen in Heusden, haken er geregeld nieuwe ouders aan bij het Mamacafé.

Zo ook een zwangere moeder met drie kinderen in Oudheusden. De sociaal werker deelt: 'Deze moeder woonde sinds kort in Oudheusden en sprak enkel de Arabische taal. Ik heb haar uitgelegd wat Bijeen doet en welke interventies er bestaan voor haar en haar gezin. Sindsdien komt ze wekelijks naar het Mamacafé en naar Spel en Boek. Ze heeft veel nieuwe moeders ontmoet, waardoor haar netwerk flink is uitgebreid. Ze is uit haar sociaal isolement gekomen, wat ook voor haar kinderen fijn is. Daarnaast weet ze de weg naar de weggeefkast in het buurthuis te vinden, waar zij producten neerlegt die ze zelf niet eet van de Voedselbank.'

Wekelijks sluiten er zo'n 11 ouders aan bij het Mamacafé. In 2022 is het Mamacafé bezocht door mama's met 8 verschillende etnische achtergronden. Eén Oekraïense moeder is vanuit het Mamacafé officieel vrijwilliger geworden voor Oekraïense vluchtelingen.

Mamacafé:

10
moeders en
1
bonusvader

VVE-thuis:
23
doelgroepkinderen

pilot HalloJij:
30
gezinnen

pilot Samen Oplopen:
18
gezinnen

Spel en Boek:
30
gezinnen

Jongerenwerk

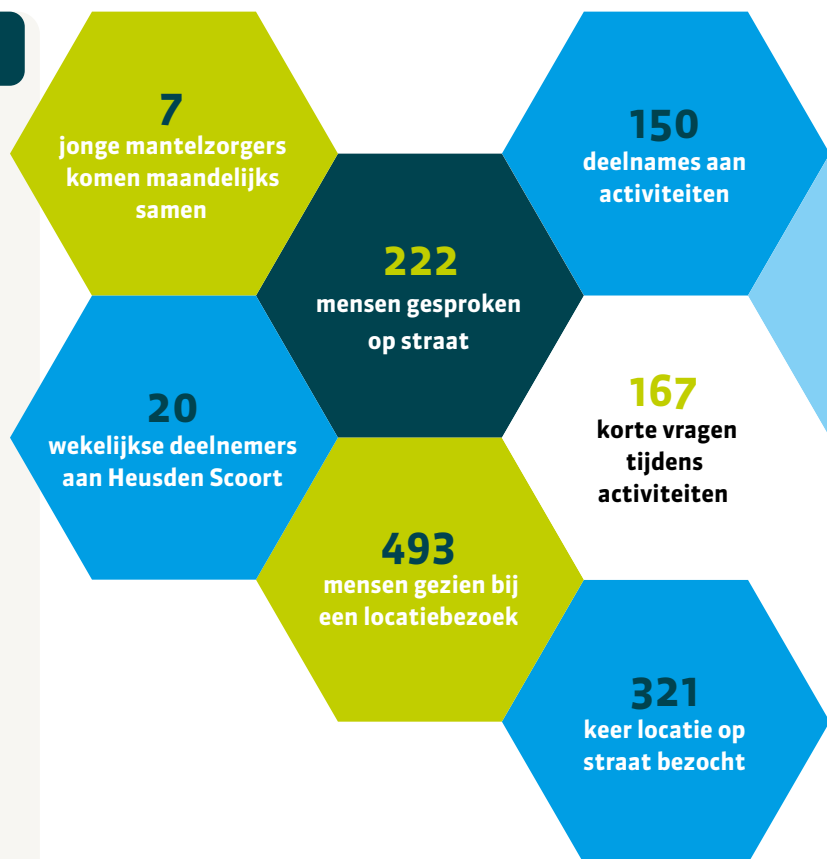
'De jeugd heeft de toekomst' staat beschreven in het coalitieprogramma Heusden Nu en Straks. Daar zijn wij het roerend mee eens. Door nu preventief in te zetten op jongerenwerk, plukken we daar later de vruchten van.

We werken impactgericht: we maken aannemelijk wat de sociale waarde en winst is voor jongeren en de samenleving. Door impact een expliciet onderdeel te maken van de werkwijze, blijven we ons verbeteren en vergroten we onze impact. Zo creëren we een veilige omgeving, bieden perspectief, sociale binding, veerkracht en eigen identiteit. Zodat jongeren mee kunnen doen in de maatschappij. We werken op basis van outputs en outcomes om zo onze resultaten inzichtelijk te maken.

Jongeren vanaf 10 jaar krijgen te maken met de puberteit. Daarbij komt ook de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs, het omgaan met steeds meer verplichtingen, maar ook met volwassen worden en met alle bijbehorende vragen. De jongeren die we ondersteunen hebben verschillende achtergronden en staan ieder voor hun eigen uitdagingen. Daarom werken wij present en outreachend: we sluiten aan bij de leefwereld (op straat en online) van de jongeren in Heusden. Vanuit het nabije contact weten we wat er speelt en waar de behoeften liggen. Onze insteek is positief en gericht op wat wel kan. Daarmee werken we aan een sterke preventieve basis. Als dit niet lukt hebben we korte lijntjes samen met het Jeugd en Gezinsteam en de wijkteams om door te verwijzen. Ook bij een doorverwijzing blijven we de jongeren volgen en bieden waar nodig voor nazorg.

Enkele voorbeelden zijn:

- @school: meebouwen aan een positief en sociaal vangnet om de scholen heen. Jongerenwerkers bereiken jongeren op een andere manier binnen school en kunnen bijvoorbeeld snel schakelen met het JGT voor een aanpak, of een docent bijstaan bij het herkennen van signaleren of thema's.
- Inzet op de buurthuizen: steeds vaker weten de jongeren in onze gemeente de weg naar de buurthuizen te vinden.
- Present (straat)werk: aanwezig zijn waar het gebeurt, waar de jongere is. Bijvoorbeeld op straat, langs het voetbal- of basketbalveldje, op school, bij de jongere thuis, online. Maar presentie in het jongerenwerk is meer. Eigenlijk is het de basis om iets te bereiken.
- Sport- en spelactiviteiten, ondersteuning bij initiatieven, Heusden Scoort, Oppascursus, Koken met Kinderen (Preventieakkoord), de ondersteuning van jonge mantelzorgers (extra aandacht tijdens de Week van de Jonge Mantelzorger).

Overlast Caleidoscoop

Wanneer buurtbewoners overlast door jongeren ervaren is er al snel een verstoorde relatie tussen beide groepen. Dat was te zien bij de Caleidoscoop, waar sprake was van een toenemende mate van jongerenoverlast. Er vonden meerdere escalaties plaats. Dat vraagt om inzet en energie van buurtbewoners, partners en de jongerenwerkers zelf. Met verschillende voorbereidende acties ontstond een duurzame aanpak van deze overlast. Denk aan het integreren van de aanpak 'Maten van de Straat', waar in december 2022 de aftrap van plaatsvond samen met verschillende partners. We kregen een 'go' van de gemeente voor het oprichten van een nieuwe jongerenontmoetingsplaats in de Vliedberg en we troffen voorbereidingen om een jongerenruimte te openen in de Korf, zodat de jongeren minder vaak op straat hoeven te hangen. Verder zit het jongerenwerk wekelijks samen met de gemeente om de situatie rondom de Caleidoscoop te monitoren. Hoewel het najaar van 2022 nog geregeld onrustig verliep, zien we dat door deze integrale samenwerking de overlast begin 2023 een stuk is verminderd.

Events door jongeren

In het kader van talentontwikkeling ondersteunt het jongerenwerk Heusdense jongeren met het organiseren van events. Denk bijvoorbeeld aan Vliedberg uit z'n Dak. Dit event werd georganiseerd door zo'n 18 jongeren uit de wijk, onder begeleiding van de jongerenwerkers en Stichting de Schroef. In de wijk Vliedberg wordt er overlast ervaren van jongeren. De jongeren werden hier vaak op aangesproken en wilden graag iets terugdoen voor hun wijkgenoten. Met dit event wilden ze een brug slaan tussen beide groepen. Op een woensdag in de zomer vonden er verschillende activiteiten plaats op de Speelberg. Er stonden verschillende attracties, er was een bingo, een playbackshow, een demonstratie straatvoetbal en nog veel meer. Met een opkomst tussen de 150 en 200 wijkbewoners was het een doorslaand succes.

Een andere groep jongeren die in Heusden verschillende (gesponsorde) events organiseren, is het Heusden Pop up Team. Deze groep van 8 enthousiaste jongeren organiseert events in Heusden voor leeftijdsgenoten. Deze groep organiseerde in 2022 3 events in Heusden, waarvan 'Party in the USA' de grootste was. In de Binnentuin van de Voorste Venne in Drunen konden jongeren graffiti spuiten, sneakers pimpen, gamen, eten én dansen. Hier kwamen zo'n 100 jongeren op af. Het Heusden Pop up Team wordt ondersteund door twee buurtcoaches van Stichting de Schroef, een jongerenwerker van Bijeen, een communicatieadviseur van de gemeente en een hoop vrijwilligers.

'De betrokkenheid van de jongeren bij het organiseren van evenementen in de gemeente Heusden heeft een aanzuigende werking wat werkt bij de jeugd. Als je ze betreft bij de organisatie zorgt dat voor een intrinsieke motivatie waardoor ze ervaren hoe het is om iets voor een ander te doen.'

- Jongerenwerker Bijeen

Ondersteuning van inwoners bij verbeteren van hun leef- en woonomgeving

Inwoners uit Heusden kunnen met hun vragen, zorgen, wensen en ideeën over de leefomgeving terecht bij Bijeen. Soms gaat het om een uitgewerkt plan, een andere keer komen de buurtondersteuner en een inwoner samen op een idee.

Met de ondersteuning van Bijeen versterken we de eigen regie van inwoners en dragen we bij aan de sociale cohesie en de leefbaarheid in de kernen en wijken van Heusden.

Voorbeelden van deze dienst zijn: Buurtbemiddeling, de ondersteuning die Bijeen biedt aan Buurt Bestuurt in de verschillende kernen, buurt(opruim)acties, ondersteuning bij het organiseren, uitvoeren en vervolg geven aan de G1000.

Ondersteuning van vrijwillige inzet

Bijeen ondersteunt inwoners bij het uitvoeren van vrijwilligerstaken, we ondersteunen inwoners die vrijwilligerswerk willen gaan doen én we ondersteunen organisaties die met vrijwilligers (willen) werken. Inwoners kunnen vrijwilligerswerk doen bij Bijeen, in de buurthuizen of bij andere organisaties in de gemeente. Informele zorg en 'burenhulp' wordt ook tot vrijwillige inzet gerekend. Bijeen heeft hiermee een actieve rol bij het stimuleren, promoten en faciliteren van vrijwillige inzet in Heusden.

Voorbeelden van deze dienst zijn: Vacaturebank, spreekuur Vrijwilligershuis (talentgesprekken, matching), begeleiding, intervisie en training van vrijwilligers, Vrijwilligersacademie.

Buurtbemiddelaars aan het werk

**De coronaperiode heeft invloed gehad op de activiteiten van het Vrijwilligershuis. Daardoor is het aantal vrijwilligers drastisch teruggelopen. In 2023 wordt weer actief geworven voor een nieuw team van vrijwilligers.*

Lokaal aanbod (preventieve) gezondheidszorg

Bijeen biedt ondersteuning aan inwoners van Heusden van -10 maanden (vanaf de conceptie) tot 100+ jaar ter bevordering van een gezonde leefstijl, mentaal en fysiek. Het kan gaan om het beantwoorden van vragen tot een groepsgewijze aanpak of verwijzing naar hulpverlening. Dit gebeurt via het consultatiebureau, in de wijkwinkel, in de buurt en op school. Individueel of gericht op specifieke (jongeren)groepen zowel fysiek als online. Op deze manier ontwikkelen inwoners van Heusden kennis en vaardigheden over de manier waarop zij zelf kunnen

bijdragen aan hun eigen gezondheid en die van anderen. Voorbeelden van deze dienst zijn: inzet jeugdverpleegkundigen, de gezonde sportkantine, schoolproject: Scoren voor gezondheid, werkgroep middelengebruik, landelijke campagnes als IkPas en Stoptober, Nu Niet Zwanger, aanbod van diverse webinars en groepsvoorlichting (bijvoorbeeld voorlichting Alcohol & Drugs), oudercursussen, scholenaanpak van de GGD en preventieve geestelijke gezondheidszorg.

Buurthuizen

Bijeen beheert en exploiteert de buurthuizen de Stulp in Drunen, de Korf en de Mand in Vlijmen en de Schakel in Oudheusden. Wij doen dit samen met vele vrijwilligers. Inwoners kunnen hier deelnemen aan activiteiten én zelf activiteiten organiseren, eventueel met ondersteuning van de zakelijk leider en/of de buurtondersteuner. Met de buurthuizen draagt Bijeen eraan bij dat inwoners kunnen ontspannen en elkaar kunnen ontmoeten in de gemeente.

Begin 2022 konden de deuren van de buurthuizen als vanouds open, na een periode van sluitingen vanwege de coronamaatregelen. Er werden weer volop activiteiten georganiseerd samen met en door vrijwilligers. Dat was even schakelen voor een aantal inwoners. Sommige inwoners waren in het begin angstig om zelf corona te krijgen. Ook waren velen gewend geraakt aan het thuis zijn. Zij moesten de weg naar het buurthuis opnieuw vinden.

En dat is gelukt. De zakelijke leider van buurthuis de Schakel deelt: 'Ik ben trots dat we samen met onze geweldige vrijwilligers deze grote groep inwoners hebben bereikt in 2022. Vooral de vrije inloop werd druk bezocht. Hier kunnen inwoners terecht voor een gezellig praatje of een vraag over Bijeen. Ik luister graag naar de verhalen van deze inwoners. Ze delen wensen, kansen en stellen vragen. Indien nodig schakel ik met een collega voor bepaalde hulpvragen. Zo hebben we als buurthuis een belangrijke signalerende functie.' Benieuwd naar een impressie van Buurthuis de Schakel? Deze vind je [hier!](#)

Om de centrale functie van de buurthuizen te versterken krijgen de buurthuizen een nieuwe uitstraling, die beter past bij de huidige tijd. Daarom wordt er in 2023 een plan gemaakt, zodat nog meer inwoners (vooral ook jongeren) nog makkelijker het buurthuis binnen stappen.

Warmtedagen

In tijden van energiearmoede en een hoge inflatie kwam het idee om buurthuizen in te zetten als een warme plek voor inwoners, ook wel bekend als de 'warmte dagen'. Op zondag 11 december vond de eerste warmtedag plaats in buurthuis de Mand met het thema 'kerst'. Er waren diverse activiteiten rondom het thema Kerst. Koffie, thee en ranja was gratis. Met het bieden van deze warme plek, boden wij vanuit Bijeen de inwoners een stukje verlichting te bieden. En dat lukte! De opkomst was enorm. Er kwamen zo'n 100 bewoners op af. Als vervolg op dit succes zijn er extra warmtedagen georganiseerd in de kerstvakantie.

De Korf

19.378

bezoekers, 15 vrijwilligers,
22 structurele huurders, 112
(verschillende) incidentele
activiteiten

De Mand:

46.973

bezoekers, 35 vrijwilligers,
43 structurele huurders, 249
(verschillende) incidentele
activiteiten

De Stulp:

19.236

bezoekers, 32 vrijwilligers,
18 vaste huurders, 16 (verschil-
lende) incidentele activiteiten

De Schakel:

11.320

bezoekers, 15 vrijwilligers,
6 structurele huurders, 18
(verschillende) incidentele
activiteiten

4

Thema's, projecten en pilots

Hallo jij!

Onderzoek heeft uitgewezen dat de eerste 1000 dagen van een kind van grote invloed zijn op een mensenleven. Hier komt bij dat data-analyse van Smart Start het inzicht heeft opgeleverd dat de meeste kinderen die uit huis geplaatst worden, geboren zijn bij een jonge alleenstaande moeder (tot 25 jaar).

Met deze wetenschap is de pilot Hallo jij! ontwikkeld. Binnen deze pilot legt Bijeen al tijdens de zwangerschap, via de verloskundigen, contact met aanstaande moeders. Deze werkwijze zorgt ervoor dat in het allervroegste stadium van een zwangerschap een relatie kan worden opgebouwd met de ouders. Vanuit deze relatie is er ruimte voor het geven van informatie en eventuele preventieve acties/interventies. Zo kan worden voorkomen dat kleine uitdagingen uitmonden in grote problemen. Bijkomend effect is dat ouders/opvoeders Bijeen, op termijn, beter weten te vinden bij vragen over opvoeden en opgroeien.

In de pilot zijn de lijntjes met het wijkteam en andere partners erg kort. 'Ik had stress vanwege overlast rond mijn woning, waarbij ik van het kastje naar de muur werd gestuurd. Dankzij Hallo jij! werd snel de hulp ingeschakeld van de politie en woningbouwvereniging. Ik werd serieus genomen en heb nu een gerust gevoel. Het is een fijn en veilig idee dat de mensen van Hallo jij! voor me klaarstaan, ook tijdens en na mijn bevalling.'

- Deelnemende moeder

Inmiddels zijn er ongeveer 30 gezinnen geholpen, waarbij in eerste instantie is gefocust op jonge moeders. De pilot is geëvalueerd en de wens is om door te gaan met deze manier van werken. Van deze pilot zullen op de langere termijn de beoogde effecten (hoofddoelen) meetbaar worden. Inmiddels zijn op korte termijn successen geboekt en zijn de ervaringen positief. Het is de wens om deze werkwijze te borgen voor alle zwangeren in de gemeente, ongeacht leeftijd.

Samen Oplopen

De pilot Samen Oplopen ondersteunt gezinnen met kinderen tot 23 jaar die hulp kunnen gebruiken bij allerlei dagelijkse situaties. Twee coördinatoren koppelen en begeleiden

vrijwilligers en bieden zo nodig lichte hulpverlening in het gezin. Zo ontstaat een prachtige samenwerking tussen formele en informele zorg voor gezinnen met lichte en complexe problematiek of bij meervoudige problematiek. Gezinnen worden zes maanden tot maximaal twee jaar door Samen Oplopen begeleid. Zo wordt inzet van geïndiceerde zorg verminderd, uitgesteld en soms zelfs helemaal voorkomen.

'De vrijwilliger kan zijn ervaringsdeskundigheid inzetten binnen het gezin. Hierdoor is er minder zorg nodig, je kan hier denken aan taalondersteuning, begeleiding naar werk, structureren van de familie-planner, structuur aanbrengen in financiën, bemiddeling tussen gescheiden ouders en een luisterend oor bieden. Vrijwilligers ervaren dit project als zeer prettig. Je kan hier meer betekenen voor je medemens door je eigen ervaringen in te zetten en dat geeft veel voldoening.'

- Vrijwilliger Samen Oplopen

In 2022 zijn er in totaal 18 gezinnen ondersteund vanuit de pilot Samen Oplopen. Bij 14 van deze gezinnen is een impactmeting uitgevoerd. Hiermee meten wij de mate waarin de interventie het verschil maakt in het leven van deze gezinnen. Uit de impactmeting over het jaar 2022 blijkt dat gezinnen een enorme vooruitgang ervaren op het gebied van zelfredzaamheid, de ontwikkeling van het kind, interactie met de buitenwereld en de mate waarin zij zich gelukkig voelen.

Daarnaast komt naar voren dat:

- De geïndiceerde zorg (eerder) werd afgebouwd
- Geïndiceerde zorg werd voorkomen
- In enkele gevallen er minder zware zorg werd ingekocht
- In 2022 een Samen Oplopen casus een kale besparing oplevert van 13.000 tot 23.000 euro (conform de impactevaluatie Samen Oplopen)

Deze ervaringen leren ons dat gezinnen die deelnemen aan Samen Oplopen, de tijd en de aandacht van de vrijwilliger (vaak meer dan die een hulpverlener kan bieden) en de gelijkwaardigheid waarderen; er komt meer rust in het gezin.

'Een vechtscheiding zorgde ervoor dat het contact tussen twee ouders stopte en dat er voor hun kind een gerechtelijke omgangsregeling werd afgedwongen. De moeder had veel stress. Ze was bang om haar kind te verliezen en wilde daarom niet meewerken aan deze regeling. Deze stress had een grote negatieve invloed op de opvoeding, waardoor haar kind onwenselijk gedrag vertoonde.'

Door inzet van een vrijwilliger vanuit de pilot Samen Oplopen werd intensieve gezinsondersteuning voorkomen. De vrijwilliger bezocht moeder en kind wekelijks. De vrijwilliger bood een luisterend oor, voerde gesprekken over opvoeding en gaf raad over de situatie. Uiteindelijk lukte het de vrijwilliger om een gesprek te organiseren tussen vader en moeder. Hierdoor is er weer contact en werd de gerechtelijke procedure stopgezet. De stress is verminderd, wat een positieve invloed heeft op zowel de moeder als het kind.'

- Coördinator Samen Oplopen

Longcovidcafé

In het vroege voorjaar van 2021 kwam er een signaal over de behoefte aan contact met lotgenoten met Longcovidklachten binnen bij de burgemeester. Een oproep onder inwoners van Heusden in mei, leidde tot een eerste bijeenkomst in juni in buurthuis De Korf. Bij het Longcovidcafé staat het delen van verhalen, ervaringen, tips en informatie centraal. Door elkaar te ontmoeten ervaren de deelnemers erkenning en herkenning voor hun moeilijk verklaarbare klachten. Deze groep wordt begeleid door een sociaal werker.

'De Longcovidpatiënten komen in een nieuwe fase terecht. Ze verliezen namelijk hun baan en komen in de WIA terecht. De behoeften aan begeleiding blijft onverminderd groot.'

- Sociaal werker Bijeen

In 2022 kwam de groep 6 keer samen en deden er gemiddeld 7 deelnemers mee. Er werd geanticipeerd op de inkomensdaling door de overgang naar de WIA. Ook werd er onderling informatie verspreid over behandelmethodes en zijn de deelnemers geïnformeerd over en begeleid in de juridische positie ten opzichte van de werkgever. In de loop van 2023 trekt de sociaal werker zich terug en gaat de groep zelfstandig verder.

Welzijn op Recept

Een groot deel van de inwoners die regelmatig de huisarts bezoekt met telkens dezelfde klachten kampt met psychosociale problemen. Deze psychosociale problemen uiten zich vaak in stress, somberheid, angstigheid en lichamelijke klachten. Dit soort klachten heeft niet altijd een medische oorzaak. Vaak spelen er onderliggende problemen een rol, zoals het overlijden van een naaste, eenzaamheid of verlies van werk.

Welzijn op Recept ondersteunt deze inwoners in het verbeteren van hun (mentale) gezondheid. In 2021 heeft Bijeen besloten om de interventie Welzijn op Recept te verkennen. Binnen de pilot werken we samen met huisartsenpraktijk Duin & Wiel. De huisarts koppelt de inwoner met psychosociale klachten aan één van de twee welzijnscoaches (één vanuit Bijeen en één vanuit Stichting de Schroef).

De welzijnscoach maakt tijdens de gesprekken met de inwoner gebruik van het 'spinnenweb van positieve gezondheid'. We brengen in kaart hoe inwoners zelf hun gezondheid ervaren. Op basis hiervan maken de welzijnscoach en inwoner overzichtelijk welke interventies hem of haar kunnen helpen om de gezondheid te verbeteren. Denk aan creatieve activiteiten, vrijwilligerswerk, sport en bewegen of een combinatie hiervan. Dit is afhankelijk van de interesses, talenten en mogelijkheden van de inwoner. Wanneer de inwoner start met deze interventies ondersteunt de welzijnscoach diegene daar waar nodig, maar zet vooral de inwoner zélf in actiestand.

Vanuit Welzijn op Recept worden deze inwoners ondersteund met als hoofddoelen:

- Het verbeteren van het welbevinden van de inwoners van Drunen (pilotgebied)
- Het verminderen van psychosociale klachten van mensen die bij de huisarts komen
- Door preventie onnodige en dure zwaardere zorg voorkomen
- De besparing van de zorgkosten in beeld brengen naar aanleiding van de inzet van deze pilot en wat zingeving voor iemand persoonlijk betekend

Dit laatste is in 2022 gemonitord door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Dit bureau heeft een maatschappelijke business case opgezet rondom Welzijn op Recept op basis van verschillende casussen.

Een aantal resultaten zijn:

in 2022 zijn er **27** inwoners doorverwezen naar de welzijnscoaches

15 inwoners zijn na een intakegesprek doorverwezen naar het sociaal wijkteam of andere hulpverleners

16 Welzijn op Recept trajecten zijn afgerond

8 trajecten lopen nog

3 trajecten zijn niet opgestart op verzoek van de cliënt

Onze slogan
"sociale activiteiten
als medicijn"

- **Alle 16 afgeronde trajecten hebben vooruitgang geboekt aan de hand van 'het spinnenweb van positieve gezondheid'.**

Inwoners hebben zich versterkt rondom het mentaal welbevinden, kwaliteit van leven, dagelijks functioneren, het kunnen meedoen en/of lichaamsfuncties.

- **De 16 afgeronde trajecten hebben (zonder de casus gerelateerde inzet hierin te hebben meegenomen) een besparing opgeleverd van €80.388,-** verdeeld over drie jaar. Voornamelijk de huisarts, zorgverzekeraars en de gemeente hebben baat bij deze besparing.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Op 24 februari brak de oorlog in Oekraïne uit, wat een grote vluchtelingenstroom op gang bracht. Snel daarna werd duidelijk dat er vluchtelingen opgevangen gingen worden in de gemeente Heusden. In 2022 zijn er in totaal zo'n 250 vluchtelingen opgevangen in de gemeente Heusden. Snel na de komst van de eerste Oekraïners naar Heusden zijn ook medewerkers van de wijkteams ingesprongen bij de informatievoorziening en ondersteuning op locatie Mariënkroon. Onder andere met spreekuren en het verzorgen van een intervisiebijeenkomst voor betrokken vrijwilligers. Ook jongerenwerk heeft de opvanglocatie opgenomen in hun ambulante ronde. Er werden diverse casussen opgepakt. Daarnaast zijn de jonge Oekraïense kinderen tot 7 jaar uitgenodigd om aan te sluiten bij de activiteit Spel & Boek. Verschillende activiteiten van Bijeen, zoals de Halloweenavond in buurthuis de Stulp, zijn bezocht door mensen uit de opvanglocaties.

De visie vanuit de gemeente is leidend geweest bij de uitvoering van ons werk. We zorgden ervoor dat deze groep nieuwkomers de weg leerde kennen binnen de gemeente. Dat ze zorg kregen. Stappen zetten in het leren van de Nederlandse taal en zich verbonden voelen met onze Heusdense samenleving. Dit deden wij niet alleen, maar samen met verschillende partners én vrijwilligers. Zo'n 50 inwoners hebben zich gemeld om een steentje bij te dragen. Deze vrijwilligers werden ingezet als tolk en voor praktische ondersteuning.

'Ik bied een luisterend oor aan de Oekraïners, probeer ze te ondersteunen en te begeleiden van mens tot mens om ze zelfredzaam te maken. Onze inzet maakt dat ze zich veilig, gezien en gehoord voelen. Als dit aanbod er niet zou zijn, zouden ze zich misschien verloren voelen met de ingewikkelde Nederlandse regels als je naar de dokter, tandarts of het ziekenhuis moet.'

- Sociaal werker Bijeen

Herdenkingsbijeenkomst 1 jaar oorlog in Oekraïne

5

Aanvullende opdrachten

Ondersteuning gedupeerden kinderopvang toeslagaffaire

In Nederland is de afgelopen jaren een grote groep ouders ernstig gedupeerd door de Belastingdienst. Dit heeft geleid tot financiële en veelal ook psychische problemen. Het is begrijpelijk dat bij deze mensen ook het vertrouwen in de overheid nog bijzonder laag is. De Heusdense gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire die zich hebben gemeld, zijn benaderd via Bijeen en doorverwezen naar passende hulp. In totaal is met 6 gedupeerden contact geweest, waarvan voor 4 inwoners daadwerkelijke hulpverlening is georganiseerd.

Door te luisteren naar hun verhaal en met hen mee te denken over oplossingen hebben wij mensen laten ervaren dat zij er niet alleen voor staan. Deze ondersteuning maakte in sommige gevallen echt het verschil, zodat de mensen weer op eigen kracht verder kunnen. Dit geeft ook weer vertrouwen in eigen kunnen.

Coalitie Kom Erbij

Ruim vier op de tien inwoners in de gemeente voelden zich in 2022 eenzaam. De coalitie Kom Erbij zoekt continu naar nieuwe manieren om het thema eenzaamheid met lokale partners onder de aandacht te brengen. Bijeen is onderdeel van deze coalitie en heeft samen met de gemeente een coördinerende rol in dit project. Naast het adresseren van eenzaamheid hebben de partijen in de coalitie ook de wens om niet alleen reactief maar juist ook preventief het thema eenzaamheid te benaderen.

Met dit doel stonden meerdere partners van de coalitie, waaronder Bijeen, op zondag 18 december met een stand op het Dickens Festijn. Het doel was om inwoners bekend te maken met coalitie Kom Erbij en de initiatieven die wij vanuit Bijeen een warm hart toedragen. Ook werden inwoners gemotiveerd om zelf in actie te komen.

Een ander mooi initiatief dat vanuit de coalitie is ontstaan, is 'Heusden Helpt aan tafel!'. Alleenstaande Heusdenaren konden op kerstavond genieten van een uitgebreid diner. Niemand hoeft in Heusden alleen te zijn met kerst. Deze derde editie heeft Stichting Seniorschool Heusden georganiseerd in samenwerking met meerdere partners en hun vrijwilligers. 234 inwoners sloten aan bij het diner. Een ontzettend mooie opkomst. Het was dan ook wederom een gezellige bedoening. Ruim 20 vrijwilligers hebben geholpen met het organiseren van dit diner.

Taalhuis Heusden

Ongeveer 2,5 miljoen inwoners in Nederland heeft moeite met lezen, schrijven, rekenen en/of het omgaan met een computer. Sinds 2022 coördineren Bijeen en de Bibliotheek Heusden het Taalhuis in Heusden om deze inwoners te helpen hun basisvaardigheden te verbeteren. Daardoor kunnen zij beter meedoen in de samenleving en/of zelfredzamer worden.

Inwoners die hun basisvaardigheden willen verbeteren, worden wanneer ze in beeld komen allereerst doorverwezen naar een taalgids. Die maakt de inschatting op welke onderdelen er een vraagstuk is. Mensen worden dan bemiddeld naar passend aanbod. Dit kan bijvoorbeeld het praatcafé van de bibliotheek zijn, een digitale cursus rondom het gebruik van de computer, taallessen via het Leerpunt of een Taalmaatje via ZorgSaam. In 2022 heeft het Taalhuis op deze manier zo'n 60 inwoners geholpen en daarbuiten om 50 extra inwoners en 6 organisaties bereikt.

Naast het verbinden van vragen van inwoners aan bestaande activiteiten, zet het Taalhuis zich ook in op bewustwording: het (h)erkennen van laaggeletterdheid. Door in te zetten op bewustwording jaagt het Taalhuis partners aan om laaggeletterdheid op de agenda te zetten, zowel voor hun doelgroep als medewerkers. In 2022 heeft het Taalhuis de maand van Lezen en Schrijven gebruikt om extra aandacht te vragen voor laaggeletterdheid. Tijdens deze maand is de campagne 'herken de signalen' uitgezet. Er werden blauwe polsbandjes uitgedeeld aan professionals en vrijwilligers die direct in contact staan met inwoners. Bekijk [hier](#) de video voor meer uitleg. 'Het blauwe bandje was een tool om gemakkelijker in gesprek te gaan over laaggeletterdheid en om de ondersteuning hiervoor zichtbaarder te maken. Nog steeds hangen er op verschillende plekken de promotieposters, waardoor het gesprek over laaggeletterdheid wordt gevoerd. Dit zorgt voor bewustwording. In 2023 herhalen we deze campagne', deelt één van de coördinatoren van het Taalhuis.

Lees hier het verhaal van één van de vrijwilligers van het Taalhuis:

["Nu kan ik kortingen uitrekenen in de supermarkt" - Taalhuis \(taalhuismb.nl\)](#). Ze kampte zelf jarenlang met laaggeletterdheid, wat een grote invloed had op haar leven. Op haar 30ste zette ze de stap naar bijscholing. Ondertussen is ze gepensioneerd en helpt ze zelf inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven of/en rekenen. Ze zet haar eigen ervaringen en kennis in om anderen te helpen. Dat geeft haar veel voldoening! 'Het vrijwilligerswerk is een kers op de taart voor mij'

In 2022 hebben verschillende partners zich gecommitteerd aan 'Duidelijke Taal'. Zo ook Bijeen! Daarmee hebben we ons onder andere gecommitteerd om onze teksten aan te passen naar begrijpelijke taal.

Trends en ontwikkelingen

Verskillende trends en ontwikkelingen binnen en buiten Bijeen raken ons werk en de samenleving. Een overzicht van de belangrijkste trends voor ons werkveld hebben we beschreven in dit hoofdstuk.

Het vrijwilligersbestand verandert

We zien al een aantal jaren dat het totaal aantal beschikbare vrijwilligers terugloopt. Dat verbaast ons niet. Vanwege het coronavirus zijn veel vrijwilligers gestopt en niet meer teruggekomen. Ook veranderen de behoeften van vrijwilligers: ze zijn bereid om iets voor een ander te doen, alleen niet langer in een 'vaste constructie' met een vrijwilligerscontract. Dit geldt met name voor jongere inwoners waarbij we zien dat er een toenemende vraag is naar een maatschappelijk betrokken rol. Dit biedt mogelijkheden voor de toekomstige ontwikkeling van de vrijwillige inzet in Heusden. Verder merken we dat vooral inwoners met psychische kwetsbaarheid zich aanmelden als vrijwilligers. Dat is een mooie ontwikkeling, hier staat wel extra begeleiding tegenover.

Toename inwoners met psychische kwetsbaarheid

De maatschappij wordt steeds complexer en tegelijkertijd stelt de overheid steeds hogere eisen aan haar burgers om zoveel mogelijk zaken zelf te regelen. Niet alle inwoners zijn zelfredzaam genoeg om zelfstandig hun dagelijkse leven te regelen, maar weten ook de weg naar hulp en ondersteuning niet altijd te vinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om zelfstandig wonende mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB). Of om mensen die de aansluiting missen omdat ze laaggeletterd zijn, armoedestress ervaren of om mensen die niet goed zijn ingeburgerd. Vanuit Bijeen hebben we juist éxtra oog voor inwoners die tussen wal en schip (dreigen te) vallen. Ook hebben we extra oog voor jongeren, waarvan de mentale gezondheid bij velen sinds de coronacrisis onder druk staat.

Bestaanszekerheid

De bestaanszekerheid staat door de torenhoge inflatie steeds verder onder druk. De vaste lasten zijn enorm gestegen en ook andere producten zijn een stuk duurder geworden. We zien steeds meer inwoners die de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen. Energiearmoede is voor veel inwoners een feit. Vraagstukken rond verduurzaming vragen aandacht.

Toename nieuwkomers

Als gevolg van mondiale ontwikkelingen zien we een toename van het aantal nieuwkomers (Oekraïners en statushouders uit andere delen van de wereld). Zorgen dat zij goed landen en mee kunnen doen in de Heusdense samenleving vraagt veel aandacht.

Groei chronische ziekten

Nederland wordt al jaren geconfronteerd met een dubbele vergrijzing: het aandeel ouderen in de samenleving groeit. Ook worden mensen steeds ouder. Tegelijkertijd wordt onze zorgstandaard, de mogelijkheden van en verwachtingen over de kwaliteit van zorg, steeds hoger. Dit betekent dat het aantal mensen met een chronische ziekte en het aantal mensen dat enige vorm van ondersteuning of zorg behoeft toeneemt.

Om de zorg betaalbaar te houden, moet er iets veranderen in de manier waarop we de dingen hebben georganiseerd. In z'n algemeenheid zien we de noodzaak dat het steeds meer inzetten op preventie nodig zal zijn om de grote vraagstukken rond de houdbaarheid van de zorg te kunnen tackelen. De kracht van de directe omgeving (de 'community') zal daarbij van onschatbare waarde blijken.

7

Kwaliteit en tevredenheid

Wij vinden het belangrijk om te weten hoe inwoners en vrijwilligers ons werk waarderen. Het meten van de tevredenheid en de ervaren baat is daarom een jaarlijks terugkerend onderdeel van ons werk. In 2022 hebben wij de klanttevredenheid op diverse momenten en manieren gemeten:

1. Een lokale meting
2. Na afloop van individuele begeleidingstrajecten

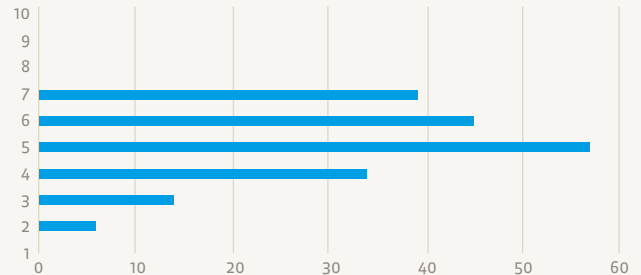
Deze klanttevredenheidmeting onder inwoners, specifiek jongeren en vrijwilligers vond plaats in het vierde kwartaal van 2022. De meting bestaat uit een combinatie van schaalvragen en open vragen. Deelnemers aan de meting vullen het formulier in ten behoeve van een specifiek team en een specifieke activiteit. Voor jongeren was er een verkorte vragenlijst met gesloten vragen over het jongerenwerk in het algemeen. De hier gepresenteerde uitkomsten zijn volledig gebaseerd op de waardering van inwoners en netwerkpartners uit Heusden.

Daarnaast is er ruimte voor feedback gericht op de activiteit of aan het adres van de betrokken medewerker(s). We gebruiken de feedback om onze werkwijze en de dienstverlening aan de inwoners van Heusden verder te verbeteren.

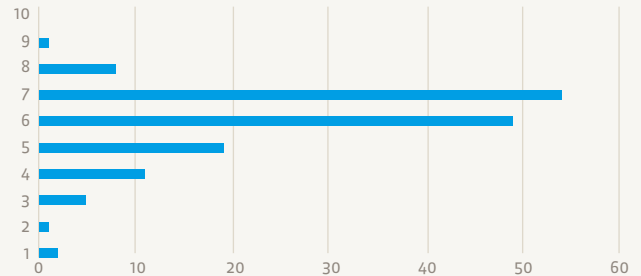
Tevredenheid over onze cliëntondersteuning

Aan inwoners met cliëntondersteuning wordt tweemaal, bij aanvang en na afloop van het traject, getoetst hoe zij de mate van meedoen in de samenleving ervaren.

In welke mate vindt u dat u kunt meedoen in de samenleving in % (nulmeting)

In welke mate vindt u dat u kunt meedoen in de samenleving in % (eindmeting)

Rapportcijfer over de begeleiding door maatschappelijk werk:

Inwoners

- Op de vraag of zij Bijeen zouden aanbevelen bij mensen met dezelfde vraag of behoefte, antwoordde **73.7%** positief.

Wanneer de onderstaande percentages worden opgeteld, kom je niet altijd op 100% uit. Dit komt omdat er ook voor een vierde antwoord 'weet ik niet/geen mening' kon worden gekozen.

Waardering Bijeen door inwoners	😊	😐	😞
Hoe tevreden ben je over de ondersteuning door Bijeen?	97%	0%	0%
Hoe tevreden ben je over de inzet van de beroepskracht of vrijwilliger van Bijeen?	84%	3%	0%
De inzet van Bijeen heeft me vooruit geholpen.	71%	13%	0%
Door de inzet van Bijeen bereikte ik mijn doelen.	63%	11%	0%

In de toelichting bevestigt een aantal respondenten hoe graag zij deelnemen aan de activiteiten en hoe belangrijk deze voor hen zijn. Er worden een hoop complimenten uitgedeeld aan de medewerkers van Bijeen. Geen inwoner geeft aan ontevreden te zijn over onze inzet in 2022. Een erg mooi resultaat!

Jongeren

Op de vraag welk cijfer zij het jongerenwerk van Bijeen zouden geven, kwam een gemiddelde uit van een **8.1** (op een schaal van 10). Deze enquête bevatte enkel gesloten vragen.

Waardering inzet Bijeen door netwerkpartners in Heusden			
Heb je het gevoel dat je bij het jongerenwerk jezelf mag zijn?	89%	9%	9%
De jongerenwerkers zorgen voor een veilige sfeer.	100%	0%	0%
Heb je via het jongerenwerk de kans om nieuwe vriend(inn)en te vinden?	72,7%	0%	27,3%

Vrijwilligers

Op de vraag of vrijwilligers Bijeen zouden aanraden bij andere mensen die vrijwilligerswerk willen doen, antwoordt **100%** positief.

Waardering Bijeen door vrijwilligers			
Hoe tevreden ben je over de steun bij jouw vrijwilligerswerk door Bijeen?	78%	11%	7%
Het vrijwilligerswerk sluit aan bij mijn wensen.	78%	18%	4%

In de toelichting geven vrijwilligers onder andere aan dat zij zich gewaardeerd en serieus genomen voelen. Men is tevreden over de begeleiding die wordt gegeven door de medewerkers. Aanleiding voor een lage waardering is het ontbreken van een vrijwilligersvergoeding en het ontbreken van voldoende vrijwilligers om nieuwe activiteiten op te zetten.

Financiële paragraaf

Het boekjaar 2022 wordt afgesloten met een negatief financieel resultaat van € 20.019 over het basis subsidiebedrag en een negatief financieel resultaat van € 1.055 over de incidentele subsidiebedragen.

Resultaten buurthuizen

De buurthuizen hebben te maken gehad met een sterke stijging van de energietarieven als gevolg van de oorlog in Oekraïne. In de begroting was gerekend met € 63.800 maar de gerealiseerde kosten zijn € 123.221. Een deel hiervan wordt doorbelast aan huurders van de Mand waardoor er een tekort van € 44.233 overblijft voor ContourdeTwern. Ook zijn de kosten voor schoonmaak hoger dan begroot door gestegen tarieven en meer inzet omdat er geen beperkende coronamaatregelen meer golden. De tekorten worden deels gecompenseerd door hogere bar-, activiteiten- en verhuuropbrengsten. Ook is er minder personeel ingezet dan begroot (vacatureruimte).

Personele kosten

De gerealiseerde totale personeelskosten zijn vrijwel gelijk aan de begroting.

De goedkeurende verklaring van de accountant en de cijfers over 2022 worden separaat toegestuurd.

Wij zijn Bijeen
Jaarverslag 2022

www.bijeenheusden.nl

BIJEEN
VOOR ZORG, JEUGD
EN WERK.